

Posudek

Filipová, Barbora: Kulturní střet v česko-muslimských manželstvích. Bakalářská práce.
Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2012, s. 58.

Barbora Filipová si zvolila pro svou bakalářskou práci téma složité a pro začínajícího badatele nesnadně uchopitelné. Tuto volbu realizovala se zaujetím a v posledních fázích zpracování bakalářské práce i s plným nasazením.

Problém, který se B. Filipová rozhodla řešit, formulovala jako kulturní střet v manželství uzavřeném jedinci, kteří prošli socializací v sekularizovaném českém kulturním prostředí, s jedinci, které formovalo kulturní prostředí ovlivněné na jedné straně islámem a jeho ideologií, a na straně druhé rozdílnými georegionálními prostory s osobitým způsobem života, hodnotami a zvyklostmi. Ve svém pojetí tedy nesledovala pouze otázku kulturního střetu partnerů vychovaných ve dvou různých náboženských (ideologických) systémech, nýbrž současně i otázku jak odlišně pojatý a zejména praktikovaný islám, ovlivní podobu a kvalitu partnerského soužití. Takto „dvouvrstevně“ pochopený kulturní střet pak nahlížela ze subjektivní pozice českých partnerů, z jejich hodnotícího pohledu. Cílem její práce se tedy stalo zachycení zkušeností a prožitků českých partnerů a jejich interpretací prožité zkušenosti.

Ambiciózní projekt mohla B. Filipová svými silami uchopit jedině prostřednictvím případových studií. Zvolila čtyři představitele české společnosti, z nichž každý si zvolil za partnera sice muslima, avšak z jiné země původu, a prožil osobitý a tedy i vzájemně rozdílný životní příběh. Při výběru respondentů zohlednila B. Filipová primárně česká kulturní východiska respondentů, nikoli jejich náboženskou příslušnost. S náboženskou příslušností pracovala až při interpretaci subjektivní reflexe prožité zkušenosti. Z těchto pozic provedla komparaci jednotlivých příběhů a pokusila se definovat faktory, které českého partnera vystavují řešitelným a neřešitelným konfliktům. Ve svých závěrech B. Filipová dospěla k poznatkům, které potvrdily již známé skutečnosti, formulovala však i poznatky nové. Za nejzávažnější považují zjištění, že v postojích českých partnerů a v jejich hodnocení kulturních střetů v partnerském soužití jsou významnější kulturní rozdíly vázané na způsob života a hodnoty země původu partnera než na islám a jeho ideologii.

Za klad empirického výzkumu B. Filipové považují zohlednění stanovisek rodin partnerů k uzavřenému sňatku, za klad jejího výkladu zařazení vlastního hodnotícího stanoviska za každou případovou studii.

Empirické části své práce předřadila B. Filipová kapitolu, v níž se pokusila shrnout zásady islámu a nastínit pravidla, týkající se postavení ženy v rodině a vzájemného vztahu muže a ženy. Tuto kapitolu nutno chápat jako potřebu autorky ujasnit si podstatu islámu; z této pozice je psána i touto pozicí také ohraničena. Rezervy spatřují v pokusu o výklad teoretických východisek.

Práce Barbory Filipové splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečných prací. Doporučuji ji k obhajobě a hodnotím jako práci dobrou.

Mirjam Moravcová

